

LEKTIONSPLANERING

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Rasism, identitet och medborgarrättsrörelsen genom "Brun flicka drömmer"

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
- Olika former av texter och texttyper som talar om förhållanden och samhällsfrågor i olika tider och kulturer. - Litteraturens roll för att förstå historiska, sociala och kulturella processer. - Analys och tolkning av litterära verk med utgångspunkt i författarens stil och tematik. - Användning av litteratur för att reflektera över samtida samhällsfrågor. - Litteraturens funktion som spegel för samhälle och individ.	- Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna. - Eleven framför åsikter med till viss del underbyggda argument. - Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. - Eleven sammanfattar och för enkla resonemang om innehållet i olika texter. - Eleven söker och väljer med viss säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett i huvudsak fungerande sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar.

Källa: [Lgr 22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till boken och dess teman (10 min)

- Ge en kort bakgrund till boken "Brun flicka drömmer" och dess författare, Jacqueline Woodson.
- Förklara bokens centrala tema om rasism, identitet och medborgarrättsrörelsen.
- Diskutera med eleverna om deras tidigare kunskaper om

medborgarrättsrörelsen och rassegregering.

- Förklara begreppet "självbiografiskt" och hur det tillämpas i boken.

2. Läsning och textanalys (15 min)

- Läs ett utdrag från boken högt för klassen.
- Låt eleverna läsa ett kortare stycke i par eller små grupper.
- Diskutera hur boken skildrar författarens upplevelse som svart flicka i USA under 1960-talet.
- Reflektera över hur författaren använder poesi och minnen för att beskriva sina upplevelser.

3. Diskussion om medborgarrättsrörelsen och rassegregering (10 min)

- Följ upp texten med en diskussion om medborgarrättsrörelsen och vad den innebar för de svarta medborgarna i USA.
- Ställ frågor om hur rassegregeringen formade relationerna mellan svarta och vita under denna tid.
- Diskutera hur boken kopplar till de historiska händelserna.

4. Skriftlig reflektion (15 min)

- Låt eleverna skriva en kort reflektion om hur de ser på rasism och identitet i dagens samhälle jämfört med de upplevelser som beskrivs i boken.
- Uppmuntra eleverna att använda exempel från boken och sina egna tankar om ämnet.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

• Rassegregering i USA på 1960-talet

Under 1960-talet var USA starkt präglad av rassegregering. Svarta och vita levde åtskilda i många aspekter av livet, från bostäder till utbildning och offentlig service. Detta systematiska förtryck formade livsvillkoren för svarta amerikaner och skapade en lång kamp för medborgarrättigheter, som kulminerade med rörelser som ledde till stora samhällsförändringar.

• Medborgarrättsrörelsen

Medborgarrättsrörelsen i USA under 1960-talet var en kamp för att få lika rättigheter för svarta medborgare. Rörelsen kämpade för avskaffandet av rassegregering och för allmän rösträtt. Ledare som Martin Luther King Jr. och Rosa Parks blev symboler för denna rörelse, och många svarta amerikaner kämpade för rättvisa och jämlikhet.

- **Jacqueline Woodson och “Brun flicka drömmer”**

Jacqueline Woodson, som växte upp i USA under denna period, använder sin självbiografiska berättelse för att ge en röst åt upplevelser av att vara svart och flicka under en tid av systematiskt förtryck. Hennes skrivande är poetiskt och reflekterande, och hon blottlägger komplexa frågor om identitet, ras och kultur.

- **Identitet och tillhörighet**

I “Brun flicka drömmer” utforskas frågor om identitet och tillhörighet. Hur påverkar ens bakgrund och kultur ens känsla av vem man är? Boken undersöker hur författaren, som ung svart flicka, hittar sin röst och identitet trots de hinder och utmaningar som hennes omgivning ställer inför henne.

- **Poetiskt skrivande som spegel för verkligheten**

Woodson använder poesi för att fånga känslor, tankar och minnen. Genom denna stil kan läsarna få en djupare förståelse för författarens upplevelser och hur hon förhåller sig till sin omvärld.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Medborgarrättsrörelse	En politisk och social rörelse för lika rättigheter för svarta medborgare i USA under 1900-talet.	Latin: “medborgare” från <i>civis</i> , “rättighet” från <i>ius</i>
Rassegregering	Åtskillnad av människor baserat på ras, ofta genom lagstiftning eller social praxis.	Latin: “segregering” från <i>segregatio</i> , “skilja åt”
Poetisk	Relaterad till poesi eller känslomässigt uttryck genom vers och rytm.	Grekiska: <i>poesis</i> , “skapande”

Ord	Förklaring	Etymologi
Självbiografi	En bok eller berättelse där en författare beskriver sitt eget liv.	Grekiska: <i>autos</i> (själv) och <i>bios</i> (liv)
Identitet	En individs förståelse av sig själv och sina egenskaper, ofta kopplat till kultur och historia.	Latin: <i>identitas</i> , "att vara densamma"

Diskussionsfrågor

A. Hur kan rasismens historia påverka dagens samhälle? Diskutera skillnader och likheter mellan dåtidens medborgarrättsrörelse och dagens kamp för rättvisa.

B. Vad innebär det att "hitta sin röst"? Hur gör huvudpersonen i boken detta, och hur kan vi relatera det till våra egna liv?

C. Vad betyder det att vara en "del av ett system"? Hur påverkar detta vår känsla av tillhörighet och identitet?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och ska skapa en affisch som illustrerar de viktigaste texterna och bilderna som behandlas i boken. Affischerna ska innehålla citat från boken, en sammanfattning av medborgarrättsrörelsens betydelse och en illustration av författarens upplevelser som svart flicka i USA. Aktiviteten uppmuntrar till kreativt tänkande och ger eleverna möjlighet att reflektera över bokens teman på ett visuellt sätt.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad innebär begreppet "medborgarrättsrörelse"?	En rörelse som kämpade för rättvisa och jämlikhet för svarta medborgare i USA.
Vad är rassegregering?	En politik som åtskiljer människor efter ras och som skapade ojämlikhet.
Hur påverkar rasism individens identitet?	Rasism kan skapa hinder för individer att känna sig accepterade eller att uppnå sina mål.
Vad betyder det att "hitta sin röst"?	Att hitta sin egen identitet och uttrycka sina tankar och känslor på ett ärligt sätt.

Fråga	Svar
Hur beskriver boken författarens upplevelse av uppväxten?	Genom minnen och poesi, som ger en känsla av hur det var att växa upp som svart i USA.
Hur kopplar boken till medborgarrättsrörelsen?	Den beskriver personliga erfarenheter under en tid av systematiskt förtryck och kampen för lika rättigheter.
Vilken roll spelar poesi i boken?	Poesin ger en djupare emotionell förståelse av författarens upplevelser och tankar.
Vad var viktigt för medborgarrättsrörelsen?	Att kämpa för likhet inför lagen, rätt att rösta och avskaffande av segregation.

Hemuppgift

Skriv en kort uppsats där du reflekterar över hur identitet och tillhörighet formas genom de erfarenheter vi har som människor. Använd boken "Brun flicka drömmer" som en referens för att beskriva hur författaren reflekterar över sin egen identitet och hur denna förändras genom bokens gång. Diskutera också vad som påverkar vår egen känsla av tillhörighet i samhället.

Citat

"Inget är omöjligt, det omöjliga tar bara längre tid." – Harriet Tubman, 1860

Citatet påminner oss om att trots svåra hinder och lång kamp, så är förändring alltid möjlig. Detta är kopplat till de teman om mod och uthållighet som tas upp i "Brun flicka drömmer", där författaren skildrar sin egen väg mot att finna sin röst trots det förtryck hon mötte som svart flicka.

Tags: [Lektion](#)